

**The peer-reviewed monograph of Batalina Khrystyna Fridrikhivna
«The Child as the Embodiment of Evil in Horror Films of the Second Half of the 20th to the
Beginning of the 21st Century»**

**Рецензія
на монографію Баталіної Христини Фрідріхівни
«Дитина як втілення зла у фільмах жахів
другої половини ХХ – початку ХХІ сторіччя»**

<https://doi.org/10.51423/2524-0471-2023-15-1-9>

Монографія Х. Ф. Баталіної присвячена проблемі створення образу дитини як втілення зла у фільмах жахів другої половини ХХ – початку ХХІ сторіччя. У темі формулюється важлива проблема передусім морально-психологічного характеру.

Актуальність роботи полягає в тому, що «досліджується певна ніша, на сьогодні не заповнена в українському культурному просторі в ситуації, коли український кінематограф починає робити кроки на зустріч аудиторії й виходити в широкий прокат із жанровими картинами» [с. 22 рукопису]. Х. Ф. Баталіна вказує на те, що «вивчення проблеми дитини як кінематографічного об'єкта, крім поодиноких винятків, не розробляється в науковій кінознавчій літературі, хоча така потреба дедалі більше увиразнюється як одне з важливих її завдань» [с. 22 рукопису].

До зазначеного варто додати, що актуальним дослідження є ще й тому, що образ дитини у фільмах жахів не є нормою для пострадянського суспільства, не притаманний для культури сучасної України, але насаджується культурними традиціями західних держав (наприклад, насадження свята Хеловін). Отже, дослідження Х. Ф. Баталіної дозволяє розібратися з тим, звідки й чому інші традиції з'являються в культурі українців.

Ми переконані в тому, що ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і перспектив розв'язання проблеми пошуку архетипного й семіотичного під час створення образу дітей у фільмах жанру хорор, що відбиті в монографії, має достатній рівень для рекомендації вищезазначеної наукової роботи до друку.

Важливим досягненням дослідження Х. Ф. Баталіної вважаємо конкретизацію категорійно-термінологічного апарату кінохорору, що спирається на філософсько-естетичний аспект проблеми.

Із повагою ставимося до впевненої спроби Х. Ф. Баталіної запропонувати науковому співтовариству авторське бачення парадигми жанрових ознак фільму-хорор. Час продемонструє функціональність запропонованих ознак, виявить недоліки й домінуючі переваги такої парадигми. Оскільки ми є послідовниками принципу фалібілізму Карла Поппера (у розумінні поняття «фалібілізму» Чарлзом Пірсом), який передбачає аксіому про те, що будь-яке наукове знання принципово не є остаточним, а лише проміжною інтерпретацією істини, що передбачає подальшу заміну на кращу інтерпретацію, стверджуємо: авторське бачення парадигми жанрових ознак фільму-хорор має право на існування й потребує подальшої практичної верифікації, що, на наш погляд, уже є перемогою науковиці Х. Ф. Баталіної й перемогою наукової думки в галузі.

Монографія виконана на достатньому науковому рівні, містить важливі теоретичні положення й має практичне значення. Перед нами індивідуальна, теоретично й операційно забезпечена дослідницька позиція, що сприяє становленню сучасної теорії.

Завідувач кафедри журналістики
філологічного факультету
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника, доцент

О. М. Холод